

HANDHAVINGSPLAN INGAANDE 1 JANUARI 2009

WWB, IOAW, IOAZ EN BBZ 2004

Onderzoeksplan Wwb, loaw/z en Bbz

Auteur(s) P.A. Korstanje
Datum
Versie 1
Status Concept

Inhoudsopgave

1.	1. Inleiding.....	3
2.	Doel	3
3.	Onderzoeksplan.....	3
4.	Handelwijze bij inconsistenties.....	5
5.	Samenvatting en advies.....	5
	Bijlage 1 rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid.....	8
	Bijlage 2 soorten onderzoeken.....	9
1.	entree-onderzoek (intake).....	9
2.	onderzoeken naar aanleiding van de maandelijks rechtmatigheidsformulieren	9
3.	onderzoeken naar aanleiding van de wijzigingsformulieren	10
4.	onderzoeken naar aanleiding van de jaarlijkse gegevensverklaringen	10
5.	maandelijkse bestandsvergelijking via Suwinet/Inlichtingenbureau	10
6.	onderzoeken naar aanleiding van signalen	11
7.	heronderzoeken	11
8.	huisbezoek.....	11
9.	heronderzoeken bijzondere bijstandsverlening	12
10.	beëindigingsonderzoeken	12
11.	debiteurenonderzoeken	12
12.	Onderzoek aanvraag reïntegratie-instrument Niet-uitkeringsgerechtigden/ Anw-ers.....	12
	Bijlage 3 te onderzoeken gegevens	14
1.		

1. Inleiding

De Handhavingsverordening verplicht in artikel 3 tot vaststelling van een handhavingsplan, waarin uitvoeringsregels worden gegeven voor een rechtmatige en doelmatige verstrekking van uitkeringen. Het beschrijft de wijze van controle (heronderzoeken) en de handelwijze bij inconsistenties bij de beoordeling van het recht op bijstand.

Met ingang van 1 januari 2008 werd de uitbetaling van de uitkering vervroegd van 2 weken achteraf naar het einde van de maand. De bedoeling was dit moment te laten samenvallen met het afschaffen van het inleveren van de maandelijkse werkbriefjes (Rechtmatigheidsformulieren/rofje). Het huidige handhavingsplan gaf hier geen ruimte voor omdat de rechtmatigheidstoets niet op andere wijze werd geborgd.

Om het alsnog mogelijk te maken de inlevering van de maandelijks werkbriefjes af te schaffen is een nieuw onderzoeksplan gemaakt waarin het (periodieke) onderzoek naar de rechtmatigheid op een andere wijze wordt geborgd.

2. Doel

Op grond van wet, regelgeving en beleidsuitgangspunten, is het doel van een onderzoeksplan: (artikel 7, 8, 8a, 17, 18 Wwb)

- *een rechtmatige, doelmatige en doeltreffende verlening van een uitkering zolang de persoon aangewezen is op een uitkering.*
- *ondersteuning bij de arbeidsinschakeling.*

Wat onder rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid wordt verstaan wordt in bijlage 3 verwoord.

In dit onderzoeksplan wordt vastgelegd op welke wijze de rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid wordt onderzocht en als proces wordt geborgd.

3. Onderzoeksplan

3.1 RAU

Per 1 januari 2004 is de RAU gewijzigd in de *Regeling administratieve uitvoeringvoorschriften IOAW, IOAZ en Bbz 2004* en alleen nog van toepassing op de heronderzoeken loaw/loaz en bbz.

In de nieuwe bijstandswet zijn heronderzoeken een beleidsvrijheid van de gemeente. Op basis van de *Regeling administratieve uitvoeringvoorschriften IOAW, IOAZ en Bbz 2004* dient de gemeente voor de loaw/z en Bbz nog steeds een onderzoeksplan vast te stellen, wanneer de gemeente een andere heronderzoekstermijn wil dan de voorgeschreven 8 maanden.

Uitgangspunten voor dit onderzoeksplan zijn dan ook:

- afwijkende termijnen voor de loaw/z en Bbz vast te stellen
- uitgangspunten voor controle vast te leggen.

Gelet op risicogroep versus efficiëntie wordt geadviseerd de heronderzoekstermijnen voor de loaw/loaz en Bbz-2004 vanaf 1 januari 2009 vast te stellen op 12 maanden.

3.2 Wet werk en bijstand

Op basis van het huidige onderzoeksplan vindt controle op de volgende manier plaats:

- Op basis van signalen met betrekking tot verblijfs, gezins-, inkomens en/of vermogensmutaties en reïntegratie-activiteiten naar aanleiding van de maandelijks ingeleverde rechtmatigheids-formulieren (Rofje) of het niet inleveren er van.
- Derdeninformatie
- Looninformaties
- Bevolkingsuittreksel
- Cwi/Dkd
- Inlichtingenbureau
- Suwi-inkijk
- Collectieve onderzoeken ivm o.a. heffingskortingen, inschrijvingen Cwi.
- Heronderzoeken/ klantcontacten in verband met de uitvoering van het casemanagement (accent op acties gericht op uitstroom)
- Heronderzoeken op basis van (risico)profielen.

Nu het in de bedoeling ligt de maandelijks inlevering van het rechtmatigheidsformulier op te heffen zal de controle op de rechtmatigheid voor wat betreft dit onderdeel op een andere manier - en zeker niet mindere manier - vorm gegeven en geborgd moeten worden.

Daarvoor het volgende voorstel:

- De maandelijks inlevering van het rechtmatigheidsformulier opheffen voor de volgende doelgroepen:
 - Personen/huishoudens vanaf 65-jaar
 - Personen verblijvend in een inrichting
 - Personen/huishoudens van 18- tot 65-jaar zonder arbeidsinkomstenVoor deze doelgroepen wordt een zogenaamd wijzigingsformulier ingevoerd, dat ingeleverd wordt op het moment dat er sprake is van een wijziging met betrekking tot verblijf, gezin-, inkomen en/of vermogen en reïntegratie-activiteiten.
- De doelgroepen die niet maandelijks meer een rechtmatigheidsformulier hoeven in te leveren krijgen éénmaal per 12 maanden een gegevensverklaring toegestuurd. Hierin wordt zoveel mogelijk aangegeven op welke manier het huishouden van cliënt geregistreerd staat. De resterende vragen vult men aan. Door invulling van dit formulier legt men jaarlijks verantwoording af over de juistheid van de gegevens zoals deze bij de gemeente bekend zijn.
- De uitkeringsgerechtigden met arbeidsinkomsten houden de maandelijks verplichting tot inlevering van het rechtmatigheidsformulier.

De doelgroepen die niet meer maandelijks een rechtmatigheidsformulier inleveren wordt de "brengplicht" in stand gehouden met de invoering van een wijzigingsformulier. Als er een wijziging is in de omstandigheden, dan dient de cliënt hiervan melding te maken via het wijzigingsformulier. De gemeente heeft de volgende mogelijkheden om informatie te "halen":

Verblijfs-/gezinsmutaties:

- Koppeling bevolkingsregistratie met GWS

Inkomens-vermogensmutaties:

- Maandelijkse bestandsvergelijking met het *Inlichtingenbureau*

Reïntegratie-activiteiten:

- Signalering door de consulent-werk van maatregelgevoelige gedragingen of wijzigingen die gevolgen hebben voor de hoogte of voortzetting van de uitkering.
- Periodieke rapportage via IW13 (klantvolgsysteem).

Op basis van de hiervoor gegeven signalen kunnen de volgende onderzoeken gedaan worden:

- Derdeninformatie
- Looninformaties
- Cwi/Dkd
- Collectieve onderzoeken ivm o.a. heffingskortingen, inschrijvingen Cwi.
- Heronderzoeken/ klantcontacten in verband met de uitvoering van het casemanagement (accent op acties gericht op uitstroom)
- Incidentele heronderzoeken op basis van (risico)profielen.

4. Handelwijze bij inconsistenties

Wanneer een onderzoek in het kader van dit handhavingsplan leidt tot geconstateerde inconsistenties dan zijn er twee mogelijkheden. Het kan zijn dat de feiten duidelijk zijn en er sprake is van onjuiste informatieverstrekking. De regels van artikel 54 Wwb (opschorting/herziening/beëindiging) en paragraaf 6.4 Terugvordering zijn van toepassing. Cliënt dient overigens wel gehoord te worden. Tenzij duidelijk is dat het benadelingsbedrag de € 6.000,00 conform de [Aanwijzing Sociale Zekerheidsfraude](#) te boven gaat. In dat geval dient het college aangifte te doen bij het Openbaar Ministerie. Horen/zwijgrecht hoort dan bij het strafrechterlijk onderzoek.

Indien het benadelingsbedrag onder de € 10.000,00 (per 1 januari 2009) blijft dient een maatregelonderzoek gestart te worden.

Voor regels en procedures wordt verwezen naar hoofdstuk 5 Verplichtingen en afstemming van het Schulincckhandboek.

5. Samenvatting en advies

Vanaf 1 januari 2009 ligt er het voorstel de inlevering van het maandelijks werkbijlage af te schaffen voor alle huishoudens met uitzondering van de huishoudens met arbeidsinkomsten.

Dat betekent dat de rechtmatigheids- en doelmatigheidscontrole voor dit onderdeel op andere wijze ingericht zal moeten worden. Met de invoering van een *wijzigingsformulier* en een jaarlijkse *gegevensverklaring* wordt deze controle geacht voldoende te zijn geborgd.

In de plaats van het maandbriefje ontvangt de cliënt een wijzigingsformulier. Als er sprake is van een wijziging in verblijf, gezins-, inkomen en/of vermogenssituatie of ten aanzien van reïntegratie-activiteiten stelt de cliënt de gemeente via het wijzigingsformulier hiervan op de hoogte. De gemeente onderzoekt vervolgens wat de gevolgen hiervan zijn voor de aanspraak op bijstand.

Daarnaast ontvangt men jaarlijks een zogenaamde "gegevensverklaring". De gemeente geeft zoveel mogelijk aan op welke manier het huishouden van cliënt geregistreerd staat.

Vervolgens wordt cliënt verzocht deze informatie te controleren, zonodig aan te vullen en eventuele wijzigingen door te geven. De cliënt tekent voor de juistheid van de verstrekte informatie. Op deze manier moet de controle voldoende geborgd zijn op het moment dat de inlevering van de maandbriefjes wordt afgeschaft.

De cliënten die de arbeidsverplichtingen hebben worden "gevolgd" door de consulent-werk zoals in hoofdstuk 3 is aangegeven. Daarnaast blijft de mogelijkheid op basis van risicoprofielen heronderzoeken te verrichten.

De controle op rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid moet hiermee sluitend zijn.

Advies:

1. De heronderzoekstermijn loaw/loaz en Bbz-2004 vanaf 1 januari 2009 vaststellen op 12 maanden.
2. Met ingang van 1 januari 2009 de maandelijkse inlevering van de rechtmatigheidsformulieren afschaffen en zogenaamde wijzigingsformulieren en de jaarlijkse gegevensverklaring invoeren.
3. Heronderzoeken bijzondere bijstand op basis van herhalingsaanvragen.
4. Debiteuren onderzoeken schriftelijk eenmaal per 12 maanden

Bijlage 1 rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid

Onder rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid wordt verstaan:

- **rechtmatigheid:**
Een correcte toekenning, vaststelling en voortzetting van de aanspraak op uitkering ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik; controle van de meest elementaire bewijsstukken (oa. legitimatie; leefvorm; inkomen en vermogen). Waar mogelijk dient de gemeente te putten uit de bestaande informatiebronnen ('haalplicht' in plaats van 'brengplicht').
- **doelmatigheid :**
De uitkering moet worden verstrekt omdat deze noodzakelijk wordt geacht in de gegeven omstandigheden. Het verblijf in de uitkering moet zo kort mogelijk gehouden worden. De bijstandsuitkering kan niet anders zijn dan een tijdelijk vangnet.

Bij de eerste aanvraag dient de noodzaak van een bijstandsuitkering nauwkeurig onderzocht te worden door in ieder geval onderzoek te doen naar de mogelijkheden van werk om in de eigen kosten van levensonderhoud te kunnen voorzien; mogelijke voorliggende voorzieningen en de mogelijkheden binnen de leefvorm en het inkomen en vermogen binnen de leefvorm.

Als er niet direct een werkaanbod kan worden gedaan, dan zal de consulent samen met de cliënt onderzoeken wat voor hem of haar het aangewezen traject is naar zelfredzaamheid.

Gedurende het verblijf in de uitkering dient het traject naar zelfredzaamheid gevolgd te worden.

- **doeltreffendheid:**
Tijdens het innemen van een aanvraag en vervolgens gedurende het verblijf in de uitkering zal het traject, rekening houdend met de mogelijkheden en onmogelijkheden van de client, naar zelfredzaamheid gevolgd worden. Toetsing vindt plaats op basis van de wettelijke mogelijkheden van handhaving en maatregelonderzoek.

Bijlage 2 soorten onderzoeken

Context

De uit te voeren onderzoeken zijn te onderscheiden in:

1. entree-onderzoeken (intake)
2. onderzoeken naar aanleiding van de maandelijks rechtmatigheidsformulieren
3. onderzoeken naar aanleiding van de wijzigingsformulieren
4. onderzoeken naar aanleiding van de jaarlijkse gegevensverklaringen
5. maandelijks bestandsvergelijking via Suwinet/Inlichtingenbureau
6. onderzoeken naar aanleiding van signalen
7. heronderzoeken
8. huisbezoek
9. heronderzoeken bijzondere bijstandsverlening
10. beëindigingsonderzoeken
11. debiteurenonderzoeken
12. Onderzoek aanvraag Reïntegratie-instrument Niet-uitkeringsgerechtigden/ Anw-ers

1. entree-onderzoek (intake)

Hieronder wordt het onderzoek verstaan dat wordt verricht naar aanleiding van de indiening van een aanvraag om uitkering. Het accent ligt op de eigen verantwoordelijkheid van de client voor de voorziening in het bestaan. De eerste actie hierbij is om te onderzoeken of er direct werk is voor de client. Als er niet direct een werkaanbod kan worden gedaan, dan zal de consulent samen met de cliënt onderzoeken wat voor hem of haar het aangewezen traject is naar zelfredzaamheid. Het verblijf in de uitkering moet zo kort mogelijk gehouden worden. De consulent-inkomen geeft vanaf het eerste contact duidelijk het signaal af, dat het de verantwoordelijkheid van de client is om in eigen onderhoud te voorzien en dat de gemeente behulpzaam is bij de weg naar uitstroom.

2. onderzoeken naar aanleiding van de maandelijks rechtmatigheidsformulieren

De verplichting tot maandelijks inlevering van een rechtmatigheidsformulier is in dit onderzoeksplan beperkt tot de huishoudens met arbeidsinkomsten.

Voor deze groep geldt dat voor de voortzetting van het recht op uitkering het noodzakelijk is dat de uitkeringsgerechtigde maandelijks verantwoording aflegt via de inkomstenverklaring die door de cliënt ingevuld en ondertekend ingeleverd moet worden. Voor deze groep geldt dat niet alleen opgave moet worden gedaan van de genoten (arbeids)inkomsten, maar ook van andere omstandigheden die van belang zijn voor het al dan niet gewijzigd voortzetten van de uitkering, waaronder begrepen de verrichte sollicitatie-activiteiten en andere activiteiten die zijn gericht op de (her)intreding in het arbeidsproces.

Deze onderzoeken worden maandelijks uitgevoerd. Naar aanleiding van signalen vanuit de beoordeling van de inkomstenverklaringen of rechtmatigheidsformulieren (er zijn diverse benamingen) vindt een onderzoek plaats.

3. onderzoeken naar aanleiding van de wijzigingsformulieren

Met uitzondering van de cliënten met arbeidsinkomsten gaat dit onderzoeksplan er van uit dat de verplichting tot maandelijks inlevering van een rechtmatigheidsformulier is afgeschaft.

Om de controle op de rechtmatigheid te borgen is hierrvoor in de plaats het wijzigingsformulier en de jaarlijkse gegevensverklaring (zie 4) ingevoerd.

Bij aanvang van de uitkering ontvangt de cliënt een wijzigingsformulier en de verplichting de gemeente van iedere wijziging in verblijf, gezins-, inkomen en/of vermogenssituatie en reïntegratie-activiteiten, via het wijzigingsformulier zo spoedig mogelijk op de hoogte te brengen. De inkomensconsulent gaat na welke gevolgen de wijziging heeft voor de voortzetting of beëindiging van de uitkering; doet eventueel nader onderzoek danwel verzoekt de cliënt eventuele bewijsstukken te overleggen; rapporteert en adviseert hierover. De client wordt via een beschikking op de hoogte gebracht van de beslissing. Ook stuurt de inkomensconsulent een nieuw wijzigingsformulier mee.

4. onderzoeken naar aanleiding van de jaarlijkse gegevensverklaringen

Naast het hiervoor genoemde wijzigingsformulier wordt jaarlijks gecontroleerd of alle informatie over cliënt en zijn huishouden nog correct is en de uitkering derhalve correct is vastgesteld.

Voor deze jaarlijkse controle wordt de cliënt een gegevensverklaring gestuurd. Voorzover mogelijk wordt hierop door de gemeente aangegeven op welke manier cliënt hier voor de vaststelling van de aanspraak op uitkering geregistreerd staat. Cliënt controleert de vermelde gegevens; geeft eventuele correcties of wijzigingen aan en vult de overige vragen naar waarheid in. Met de gevraagde bewijsstukken stuurt cliënt de gegevensverklaring terug. De inkomensconsulent controleert de gegeven informatie; doet eventueel nader onderzoek danwel verzoekt de cliënt eventuele bewijsstukken te overleggen; rapporteert en adviseert hierover. De client wordt via een beschikking op de hoogte gebracht van de beslissing over de voortzetting, gewijzigde voortzetting of eventuele beëindiging van de uitkering.

5. maandelijks bestandsvergelijking via Suwinet/Inlichtingenbureau

Op basis van de maandelijks uitkeringsrun vindt maandelijks een digitale bestandsvergelijking plaats met het Inlichtingenbureau. De uitkeringsadministratie signaleert afwijkingen met de teamleider sociale zaken die vervolgens de inkomensconsulent opdracht geeft nader onderzoek in te stellen.

6. onderzoeken naar aanleiding van signalen

Een heronderzoek naar aanleiding van signalen (tot nu toe vaak incidenteel heronderzoek genoemd) vindt plaats naar aanleiding van signalen waarbij de aanspraak op uitkering of de hoogte van de aanspraak in het geding komt. Dit heronderzoek vraagt vaak om extra aandacht voor een specifiek onderwerp dat direct betrekking heeft op de aanspraak op uitkering. Als voorbeelden zijn te noemen: mededelingen op de inkomstenverklaring over wijzigingen in inkomsten, vermogen, gezinssituatie, echtscheiding/boedelscheiding, verblijf in het buitenland enz.. Signalen van het Inlichtingenbureau, derdeninstanties. Telefonische meldingen wijzigingen van cliënt. Fraudetips enz..

7. (incidenteel) heronderzoek

Het doel van een heronderzoek is om opnieuw de rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van de aanspraak op uitkering wederom te beoordelen. Vervolgens kunnen burgemeester en wethouders met de heronderzoeken in staat gesteld worden adequaat verantwoording af te leggen over het krachtens de Wwb, de loaw en de loaz gevoerde beleid en over de daarop betrekking hebbende uitgaven en inkomsten.

Het heronderzoek dient aan te sluiten bij het eerste onderzoek of het vorige heronderzoek. De gegevens over de tussenliggende periode die ondermeer zijn opgenomen in de ingevulde mutatieverklaringen of gegevensverklaringen worden uiteraard in het heronderzoek betrokken. De resultaten van het heronderzoek, de gegevens die uit het heronderzoek zijn gebleken en de stukken met betrekking tot de verificatie moeten in het dossier worden opgenomen evenals de eventueel gemaakte afspraken met de cliënt. Tijdens het heronderzoek moet uitdrukkelijk aandacht worden besteed aan de inspanningen van de cliënt t.a.v. de arbeidsmarkt.

8. huisbezoek

Huisbezoeken kunnen zowel aangekondigd als onaangekondigd plaatsvinden. Op grond van artikel 17 lid 2 WWB is een bijstandsgerechtigde verplicht aan een huisbezoek mee te werken indien het huisbezoek redelijkerwijs nodig is voor de uitvoering van de WWB.

Het huisbezoek is één van de in aanmerking komende controlemiddelen. Voor al het overheidshandelen geldt dat het evenredig moet zijn in relatie tot de gestelde doelen. Dit geldt dus ook voor het huisbezoek als controlemiddel. Dit betekent dat in het algemeen verband moet bestaan tussen de aard van de te onderzoeken gegevens en de wijze waarop het onderzoek plaatsvindt. Het overleggen van bankafschriften kan bijvoorbeeld evengoed tijdens een gesprek bij sociale zaken plaatsvinden. Andere gegevens kunnen beter worden gecontroleerd door een huisbezoek, bijvoorbeeld de woonsituatie. Het huisbezoek kan dus niet de standaardwijze van verificatie van gegevens zijn, maar als het nodig is, moet dit middel wel kunnen worden toegepast.

9. heronderzoeken bijzondere bijstandsverlening

Op grond van de gemeentelijke richtlijn dient telkens voor de periode van 12 maanden de draagkracht vastgesteld te worden.

Om die reden dient er eens per 12 maanden een onderzoek ingesteld te worden naar de financiële omstandigheden van die cliënt. Het is derhalve doelmatig om het heronderzoek voor deze cliënten bij het draagkrachtjaar te laten aansluiten.

Overigens, in veel gevallen vinden tussentijds al meerdere onderzoeken plaats in verband met nieuwe aanvragen om bijzondere bijstand. Deze onderzoeken kunnen het heronderzoek echter niet vervangen, omdat bij tussentijdse aanvragen het lopende draagkrachtjaar nog van toepassing is. Tenzij er een aanmerkelijke wijziging in inkomen/vermogen of persoonlijke omstandigheden heeft plaatsgevonden en er derhalve aanleiding is de draagkracht te herzien.

10. beëindigingsonderzoeken

Bij of na beëindiging van een uitkering wordt binnen 6 maanden een onderzoek ingesteld en vindt besluitvorming plaats met betrekking tot de wederzijdse verplichtingen: verificatie werkaanvaarding; eventuele vaststelling van teveel betaalde bijstand of bepaling van de verplichtingen in verband met nog openstaande vorderingen.

11. debiteurenonderzoeken

Dit soort onderzoek spreekt voor zich. Het gaat altijd om een vordering of verhaalsactie. In artikel 8 van de handhavingsverordening is de verplichting opgenomen dat de heronderzoekstermijn nader wordt vastgesteld in een debiteurenplan. Geadviseerd wordt de termijn vast te stellen op 12 maanden.

12. Onderzoek aanvraag reïntegratie-instrument Niet-uitkeringsgerechtigden/ Anw-ers

Het is noodzakelijk voor deze groep een afwijkend onderzoek te entameren. Afwijkend voor wat betreft het onderzoek en afwijkend voor wat betreft de aan te leveren bewijsstukken. Het onderzoek in verband met een aanvraag voor een reïntegratie-instrument van een niet-uitkeringsgerechtigde richt is met name op:

- de doelgroep (behoort aanvrager tot de doelgroep ?)
- hoe is de startpositie van aanvrager (persoon, opleiding , beroep, arbeidsverleden, werkervaring, uitstroompositie)
- de persoon en zijn positie op de arbeidsmarkt
- uitstroomniveau (voldoende of onvoldoende)
- leidt de samenhang van factoren tot de noodzaak van een reïntegratie-instrument en
- zo ja, wat is de goedkoopst adequate (snelste) manier om voldoende uitstroomniveau te verkrijgen

GEMEENTE WESTLAND

- Hogere algemene opleidingen (na het voortgezet onderwijs) kunnen in z'n algemeenheid niet als noodzakelijke scholing aangemerkt worden.
- voor beroepsopleidingen geldt, dat de opleiding niet langer mag duren dan 2-jaar.

Bijlage 3 te onderzoeken gegevens

Wijze van uitvoering en te onderzoeken gegevens en omstandigheden

In het onderzoeksplan is omschreven wat verstaan wordt onder een rechtmatigheidsonderzoek, doelmatigheidsonderzoek en het onderzoek naar doeltreffendheid. In deze bijlage wordt ten behoeve van de uitvoering en controle aangegeven wat de controle omvat (art.53a Wwb)

1. **Rechtmatigheidsonderzoek:**

Onder een rechtmatigheidsonderzoek wordt verstaan een controle van de gegevens die benodigd zijn om de noodzaak van (recht op) en de omvang van algemene danwel bijzondere bijstand danwel uitkering ingevolge de loaw/z en Bbz (opnieuw) te kunnen vaststellen.

Bij een rechtmatigheidsonderzoek wordt - afgezien van specifieke aandachtspunten (zoals bijvoorbeeld de individuele trajectbemiddeling/klantmanagement; sociale activering; aflossing vorderingen; verhaal onderhoudsbijdrage; uitstroompremie) in ieder geval onderzoek gedaan naar de hierna opgesomde informatie.

Bij geconstateerde inconsistenties kan de aanspraak op uitkering niet vastgesteld worden en kan er sprake zijn van misbruik of oneigenlijk gebruik. De regelgeving van de Wwb, loaw, loaz en Bbz alsmede de afstemmingsverordening en afstemmingsbeleid zijn van toepassing.

a. **identiteitsbewijs/legitimatiebewijs:**

Bij de aanvraag voor een uitkering dient een geldig identiteitsbewijs te worden overlegd. Hieronder wordt verstaan:

- een (geldig) paspoort;
- een Europese identiteitskaart
- een rijbewijs waarop een BSN-nummer is vermeld
- een document waarover een vreemdeling volgens de Vreemdelingenwet moet beschikken.

Bij een (her)onderzoek wordt de identiteit van cliënt vastgesteld aan de hand van de in het dossier aanwezige kopie-identiteitsbewijs en het identiteitsbewijs dat bij heronderzoek getoond dient te worden. Bij heronderzoek is het geen vereiste dat het legitimatiebewijs geldig is.

b. **verblijfsstatus:**

Bij een cliënt, die niet de Nederlandse nationaliteit bezit, wordt bij ieder onderzoek gekeken of zij nog steeds op grond van artikel 11 lid 2 WWB gelijkgesteld kunnen worden met Nederlanders. Met andere woorden: beschikt de persoon nog steeds over een geldige

verblijfsstatus. De geldigheid van de verblijfsstatus dient dan ook nauwkeurig gecontroleerd te worden. De Vreemdelingenwet 2000 kent de volgende documenten:

Document I: verblijfsvergunning voor bepaalde tijd regulier. Hieraan zijn in beginsel voorwaarden verbonden.

Document II: verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd regulier.

Document III: verblijfsvergunning voor bepaalde tijd asiel.

Document IV: verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd asiel.

W-document: wordt verstrekt aan asielzoekers die nog geen verblijfsvergunning hebben en die in een asielzoekerscentrum verblijven.

c. Burgerservicenummer (Bsn)

Het bsn blijkt uit de gegevens van het GBA. Het bsn kan vervolgens vergeleken worden met het bsn op het overlegde legitimatiebewijs of andere bewijsstukken (bijvoorbeeld loonstrookjes). Dit om eventuele inconsequenties uit te sluiten dan wel op te sporen. Het is een wettelijke verplichting in de communicatie tussen burger en overheid gebruik te maken van het burgerservicenummer.

d. adres en woonsituatie:

Een uittreksel bevolkingsregister (Gemeentelijke Basis Administratie (GBA)) wordt bijgevoegd ter verificatie van adres; woonsituatie; opgegeven bewoners en hun burgerlijke staat. Zonodig vindt onderzoek, mede in verband met het onder e. gestelde, plaats op basis van het Besluit aanwijzing registraties gezamenlijke huishouding en worden de desbetreffende bewijsstukken gevraagd. De GBA gegevens vermelden eveneens nationaliteit en verblijfsstatus.

e. gezinssituatie:

Aan de hand van het uittreksel bevolkingsregister kan geverifieerd worden wie er op het gegeven adres wonen. Aan de hand hiervan dient nagegaan te worden óf er sprake is gedeelde lasten en in hoeverre. Dit in verband met de toepassing van de gemeentelijke verordening Toeslagen en Verlagen Wwb).

Indien van toepassing worden registraties opgevraagd ex. artikel 3 Wwb

f. woonlasten:

Een betalingsbewijs van de woonlasten of huurcontract dient, voor zover van toepassing, getoond te worden. Indien er sprake is van een eigen woning dienen alle bewijsstukken in verband met de eigen woning en de lasten hiervan overlegd te worden. Aktes van eigendom, hypotheek, bankafschriften en betalingsbewijzen van de lasten.

g. vermogen:

Teneinde het vermogen te kunnen vaststellen wordt inzage gevraagd in de bank- en Postbankafschriften en spaarrekeningen van de cliënt (en zijn/haar kinderen jonger dan 18-jaar). Van eventuele andere vermogensbestanddelen dienen eveneens bewijzen overlegd te

worden. Voorbeelden: effecten; auto, caravan, eigen woning, andere woning; woning in het buitenland. Indien nodig wordt een kopie van de belastingaangifte gevraagd.

In de Westlandse gemeente is het de richtlijn, dat van iedere bank/Postbankrekening ten minste de laatste 3 afschriften ter inzage wordt gevraagd. Indien nodig meer.

h. inkomsten:

Onderzocht dient te worden of een cliënt inkomsten heeft ontvangen naast de bijstandsuitkering. Alle gegevens met betrekking tot het inkomen dient cliënt te overleggen.

De inkomsten kunnen betrekking hebben op:

- inkomsten uit arbeid;
- alimentatie
- andere uitkeringen;
- inkomsten uit eigen bedrijf/beroep;
- onderhuur/kostganger/bijdrage inwonend werkend kind (lastendeling in de nieuwe Wwb)
- heffingskortingen

Zonodig wordt de werkgever een zogenaamde Looninformatieformulier toegezonden, waarbij gewezen wordt op de verplichting op grond van artikel 63/64 Wwb resp. 44/45 loaw/z..

Indien daartoe aanleiding bestaat wordt een zogenaamde Suwi-uitdraai gemaakt.

i. arbeidsverleden:

Indien er sprake is van arbeidsverleden worden aan de werkgevers in het jaar voorafgaande zogenaamde looninformatieformulieren gezonden.

Uit deze verificatie kan de aard van de werkloosheid (verwijtbaar/niet verwijtbaar), de aanvang van de werkloosheid; de afwikkeling van de verplichtingen tussen werkgever en werknemer; het uitgeoefende beroep en salariëring en eventuele relevante voorliggende voorzieningen afgeleid worden.

De ervaring is, dat de looninformaties vaak informatie bevatten die anders niet bekend zou zijn geworden.

j. inschrijving Centrum voor Werk en Inkomen (CWI):

Een aanvraag om uitkering wordt nu bij het CWI gedaan. Een inschrijfbewijs is derhalve altijd aanwezig. Tijdens (her)onderzoeken vindt controle plaats op zijn geldigheid.

k. voorliggende voorzieningen:

Van alle genoten of niet genoten mogelijke voorliggende voorzieningen dient de correspondentie overlegd te worden. Het kan hier gaan om een bericht omtrent de maximale uitkeringstermijn ingevolg de Werkloosheidswet (WW); een afwijzing WW of op grond van de Ziektewet, Wia, Wajong of andere Volks- of Werknemersverzekeringen of particuliere verzekeringen. Ook de aanspraken op Voorlopige belastingteruggaven dient bij dit onderzoek betrokken te worden. In principe dient van iedere mogelijke voorliggende voorziening correspondentie - hetzij een toekenningsbrief of een weigeringsbrief - overlegd te worden.

Onder de voorliggende voorzieningen wordt eveneens de onderhoudsbijdrage (alimentatie) bedoeld. Ook hiervan dienen de mogelijke bewijsstukken (vonnissen; convenanten; briefwisseling advocaten; bankafschriften, bewijzen kinderbijslag enz.) overlegd te worden.

l. Arbeidsverplichting:

In ieder (her)onderzoek dient tevens een onderzoek (afgezien van de eventuele incidentele onderzoeken in verband met de individuele trajectbemiddeling/klantmanagement) plaats te vinden naar het al dan niet nakomen van de arbeidsverplichting. De sollicitatie-opgaven op de inkomstenverklaringen sinds het voorgaande heronderzoek dienen hierbij betrokken te worden.

m. inkomstenverklaringen:

Voor zover van toepassing – voor doelgroepen wordt de inlevering van de maandelijkse inkomstenverklaring afgeschaft - dient bij ieder heronderzoek de inkomstenverklaringen vanaf het vorige heronderzoek doorlopen te worden op melding van eventuele wijzigingen; de periode waarop de mededeling betrekking heeft; van woon- en gezinsomstandigheden; lastendeling; arbeidsaanvaarding; inschrijving arbeidsvoorziening; verrichten van arbeid; de genoten inkomsten; vrijwilligerswerk; vermogensontvangsten; sollicitatie-activiteiten; verblijfsstatus, verblijf in buitenland; mogelijkwijzigingen, enz..

n. vorderingen:

In alle gevallen dient nagegaan te worden of er sprake is van een schuld of een latente vordering aan de gemeente. Ingeval een cliënt een schuld of latente vordering aan de gemeente heeft, wordt een debiteurenonderzoek uitgevoerd. Een voorbeeld van een latente vordering kan ontstaan wegens nog niet verkregen of gekorte belastingheffingskortingen.

o. check/eventuele uitdraai administratie:

Aan de hand van de verkregen en geverifieerde informatie dient bezien te worden of de uitkering op correcte wijze is samengesteld, dan wel herzien dient te worden en/of er financiële consequenties zijn. De consulent dient hiervoor GSW4all te raadplegen.

p. andere verplichtingen:

Indien aan de verlening van de uitkering verplichtingen zijn verbonden (bijvoorbeeld het instellen van een onderhoudsbijdrage; de gemeente op de hoogte houden van een beslissing op een aanvraag van een voorliggende voorziening; de arbeidsverplichting voor de belanghebbenden en eventuele partner) dient het nakomen hiervan bij een heronderzoek onderzocht te worden. Belanghebbende dient bewijzen hiervan te overleggen. Het voldoen aan de arbeidsverplichting strekt verder dan de constatering dat al dan niet voldaan wordt aan de verplichting. De rol van de gemeente hierin is actief; stimulerend, en zondig sturend, waarbij gebruik wordt gemaakt van de diverse uitstroominstrumenten.

q. verificatie:

Alle gegevens worden met schriftelijke bewijzen gestaafd, tenzij individuele omstandigheden aanleiding geven dit niet te doen. Ingeval van ontbreken van schriftelijke bewijzen wordt de reden hiervan in de rapportage opgenomen en dient de cliënt, indien nodig, aangeschreven te worden de gevraagde informatie alsnog te overleggen, met verwijzing naar artikel 53a en 54 Wwb/ art.13 loaw/z en de mededeling, dat het niet voldoen aan de gestelde voorwaarden, kan leiden tot beëindiging van de bijstand. Ingeval van een aanvraag kan besloten worden de aanvraag niet in behandeling te nemen indien niet de benodigde informatie is overlegd. Dit op grond van artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).